

Problemàtica urbanística

Sis municipis de la Cerdanya estan declarats saturats d'habitatges

La febre constructora que viu la Cerdanya ha començat a preocupar alguns sectors socials i culturals de la comarca. La pressió urbanística ha ocasionat un fort encariment del sòl, i hom tem que la progressiva extensió de zones edificades acabi absorbint la totalitat dels camps de conreu. La Generalitat ha arribat a declarar sis municipis «saturats» d'habitatges.

Per una altra banda, també es reclama el dret que té el pagès propietari de terrenys de vendre una part del seu patrimoni per millorar l'economia familiar, amb unes rendes baixes, tradicionalment lligades a la llet i al cereal. Arribar a un terme mitjà que faci possible l'explotació turística amb la preservació de les característiques i del caràcter cerdà és l'ull de l'huracà que en aquests moments comença a desfermar-se a la Cerdanya. El tema desperta passions i es preveu un cavall de batalla en l'escenari electoral de la comarca.

Por a les immobiliàries i als alcaldes constructors

Un altre fet que preocupa els cerdans és que la direcció d'aquest desfermament urbanístic sigui portada des de fora i des d'empreses amb capital i suport forts, capaces d'enfrontar-se a qui sigui, quan sigui i de la manera que sigui. En alguns municipis de la Cerdanya, el 45 o 50% del terreny edificable és en mans de gent que no és de la comarca. Segons el president del Consell Comarcal i alcalde d'Alp, Josep Tajà, això es dona més en la zona de la solana, el marge dret del riu Segre, que a la zona de l'obaga, els contraforts del Moixeró i del Cadí. Tajà diu que en aquest darrera zona de la comarca hi ha més tradició que els constructors i els promotors siguin gent del mateix poble, «i aquests ja introdueixen per ells mateixos uns altres criteris de més racionalitat».

En aquesta línia, el president de l'Institut d'Estudis Ceretans, Salvador Torrent, no s'ha estat de dir que li provoca veritable temor el fet que alguns alcaldes estiguin relacionats, encara que sigui indirectament, amb societats anònimes de la construcció. Torrent encara va més lluny, «siguem clars, hi ha empreses constructors que en l'anàlisi del que necessiten per vendre el seu producte veuen clar que s'han de dedicar a la política o tenir polítics en nòmina, fer-s'ho com un joc d'escacs i tenir uns quants peons aquí i uns altres allà, col·locats estratègicament als llocs clau. No cal que siguin de primera línia, ja se sap que, com en el servei militar, un sergent et pot solucionar la vida més aviat que un coronel. Des de fora es desconeix el formigueig que hi ha a la comarca, només es veu l'estereotip, i quan la gent se'n adoni, no hi serem a temps».

Puigcerdà és la primera població de l'estat espanyol, proporcionalment, pel que fa a comerç, després de Madrid. Hi ha 19 bancs en una població de 6.000 habitants, i el nombre s'haurà incrementat abans d'acabar l'any.

Sumes exorbitants de diners

Des de diferents sectors s'acusa els promotors i les immobiliàries vingudes de fora de la comarca de crear només un corrent de diners cap a fora. També se'ls acusa de temptar la pagesia amb sumes exorbitants de diners perquè vengui els camps. Aquesta dinàmica ha fet que una hectàrea de terreny a la Cerdanya d'administració catalana valgui 3 vegades més del que costa la mateixa superfície de terreny a l'altra banda de la ratlla fronterera.

Aquest increment accelerat del preu del sòl està començant a perjudicar els mateixos habitants de la Cerdanya. Així, l'àrea de Benestar Social de l'A-

A la Cerdanya, les cases i els xalets creixen com bolets

SALVADOR REDO

- En proporció, Puigcerdà és la ciutat amb més comerç de l'estat
- Bona part del terreny està a les mans de gent de fora de la comarca
- Hi ha alcaldes que tenen vincles amb empreses constructors

juntament de Puigcerdà no troba cap terreny assequible per als 10 milions de pressupost que té per bastir un taller ocupacional per a disminuïts psíquics, i el Consell Comarcal s'haurà de gastar una bona part del 64 milions de pessetes que té per construir un abocador mancomunat en la compra dels terrenys.

Preocupació per l'impacte social

A banda de l'aspecte econò-

mic, també preocupa l'impacte social que els nouvinguts, atrets per les expectatives de feina, puguin ocasionar a la vida i als costums de la Cerdanya. Aquest fet es pot observar més bé a Puigcerdà mateix. Bona part de restaurants i bars són atesos per espanyols. La presència de gallecs és important, tant en la construcció com en l'hostaleria, i ara comença a veure's treballadors d'origen portuguès en les activitats del camp.

A Salvador Torrent li preocupa que aquesta gent hagi vingut de cop, «les coses han de créixer, però aquest creixement ha de ser progressiu. La gent ha de venir de mica en mica, que es vagi identificant i arrelant en el país».

La primàcia que està agafant el sector serveis en tot l'àmbit del Pirineu, i especialment a la Cerdanya, fa recordar a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya «el fenomen que destruí el litoral de les costes catalanes durant els anys 60-70, en plena dictadura franquista». Per començar a frenar aquesta especulació del sòl, la Generalitat va elaborar un pla urbanístic intermunicipal que, d'una manera particular, reguli les superfícies mínimes de les parcel·les, donant prioritat a les de dimensions grans.

Luxe i comoditats

L'obertura de noves vies de comunicació, amb l'acosta-

ment de l'àrea de Barcelona pel túnel del Cadí, ha provocat una important sotragada a la Cerdanya i a la seva gent. La presència de la classes benestants, amb cases luxoses, ha fet que el món de la pagesia i rural s'hagi plantejat moltes coses, en especial els joves que a més a més han tingut oportunitat d'estudiar i de conèixer altres contrades.

Les rendes baixes de la pagesia, amb només dues fonts d'ingressos, la llet i els cereals, i la poca atenció que el món rural i de muntanya ha rebut de les administracions fa que molts pagesos optin per continuar a la terra, però amb altres fonts d'ingressos, en aquest cas amb operacions immobiliàries.

Per al president de l'Institut d'Estudis Ceretans, la solució de l'afer urbanístic a la Cerdanya passa perquè l'Administració assegurui i dignifiqui la vida del pagès.

SALVADOR REDO

Tajā vol evitar que la Cerdanya sigui el pulmó verd de Barcelona

El president del Consell Comarcal de la Cerdanya i alcalde d'Alp, Josep Tajà, manté en l'afer urbanístic uns plantejaments de postulats més pràctics, o potser més durs. Tajà està treballant per evitar que la Cerdanya es converteixi en el simple pulmó verd de Barcelona, i es nega a acceptar el paper de «reserva d'indis que algú ens vol encolomar».

Josep Tajà diu taxativament que els cerdans també volen tocar els béns del progrés, i que en cas que prosperi la idea de la reserva, això té un preu que el país sencer hauria de pagar.

«No pot ser que la gent de la Cerdanya, la gent de pagès i de la ruralia, hagi de viure com fa 100 anys per compliment d'al·gú. El cerdà vol disposar de les mateixes oportunitats que la gent de les zones urbanes».

Tajā també diu que viure a la Cerdanya és més car que viure en zona urbana, «el clima rigorós, la manca de serveis, la manca de centres escolars», i es pregunta «quan li costa, a un noi de la Cerdanya, estudiar una carrera universitària respecte als nois de Barcelona?».

El president del Consell Comarcal és favorable a què els

pagesos treguin suc de l'onada constructora, «a més a més, la majoria no es ven els camps per diners a l'acte, sinó que se'ls ven a canvi d'un percentatge de l'obra, a canvi d'un nombre d'apartaments o de cases, i així s'assegura una renda que el camp mai no li donaria i s'assegura la renda familiar».

Tajā es mostra convençut que el creixement econòmic de la Cerdanya es basa en el turisme, «ara bé, si hem de ser un parc de Catalunya, que ens ho paguin».

S.R.

IMPRESA GALERIES

IMPRESOS PER ORDINADOR

Guimerà, 68 (Int. Galeries) MANRESA